Dosarul nr. 2-16036/2024

H O T Ă R Î R E
în numele Legii
(dispozitiv)

03 aprilie 2025 mun. *****

Judecătoria ***** (sediul Centru)

Instanța compusă din:
Președintele ședinței,
Judecătorul Țurcanu Radu
Grefier Botnaraș Ludmila

Cu participarea:
Reclamantei *****
Reprezentantului reclamantei Iavorski-Baidaus Ana, avocat
Reprezentantul Pârâtului Tuhari Igor, avocat

a examinat în sediul instanței de judecată, în ședința de judecată publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** către ***** *****, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Dreptului Copilului s. Buiucani, privind încasarea pensiei alimentare schimbarea cuantumului și a cheltuielilor de judecată, și acțiunea reconvențională a lui ***** ***** către ***** privind stabilirea pensiei alimentare,

în conformitate cu prevederile art. 46,58,74-76 din Codul familiei, art. art. 85, 94, 238-241 CPC al RM, instanța de judecată,

hotărăște:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de ***** către ***** *****, intervenient accesoriu, Direcția pentru Protecția Dreptului Copilului s. Buiucani, privind încasarea pensiei alimentare, schimbarea cuantumului pensiei și a cheltuielilor de judecată.

Se stabilește domiciliul copilului minor *****, a.n. *****, IDNP *****, cu mama sa, *****.

Se încasează din contul pârâtului ***** *****, IDNP *****, în beneficiul reclamantei *****, IDNP *****, a pensei de întreținere a copilului minor *****, a.n. *****, în sumă fixă de 2 500 (două mii cinci sute) lei lunar, începând cu data de 02.12.2024 și până la atingerea majoratului de către copil.

Se modifică cuantumul pensiei de întreținere a minorului ***** *****, a.n. ***** (IDNP: *****, stabilită prin Hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău, nr. 2-4721/16 din 28.10.2016, cu încasarea din contul pârâtului ***** ***** în beneficiul reclamantei *****, a pensei de întreținere a copilului minor ***** *****, cu stabilirea unei sume bănești fixe, în sumă 2 500 (două mii cinci sute) lei lunar, din data de 02.12.2024 și până la atingerea majoratului de către copil.

Se încasează din contul pârâtului ***** ***** în beneficiul reclamantei *****, taxa de stat în sumă de 200 și taxa de timbru în sumă de 200 lei, iar în total suma de 400 (patru sute) lei.

Se încasează din contul pârâtului ***** ***** în beneficiul reclamantei, cheltuieli de asistență juridică în sumă de 3000 (trei mii) lei.

În rest acțiunea de bază se respinge ca neîntemeiată.

Acțiunea reconvențională a lui ***** ***** către ***** privind stabilirea pensiei alimentare, se respinge ca neîntemeiată.

În partea încasării pensiei pentru întreținerea copiilor minori, hotărârea se execută imediat.

Se explică dreptul părților şi participanților la proces de a solicita hotărârea redactată în cadrul termenului de decădere de 30 de zile.

Hotărârea cu drept de atac în ordine de în apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei ***** (sediul Centru).

Președinte ședinței,
judecătorul Țurcanu Radu

Dosarul nr. 2-16036/2024

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

Dispozitivul hotărârii pronunțat public la 03.04.2025.
Hotărârea integrală întocmită la 16.05.2025 în baza cererii de apel cu nr. de intrare 04/1-1.2-13487 din 29.04.2025

03 aprilie 2025
mun. *****

Judecătoria ***** (sediul Centru)

Instanța compusă din:
Președintele ședinței,
Judecătorul Țurcanu Radu
Grefier Botnaraș Ludmila

Cu participarea:
Reclamantei *****
Reprezentantului reclamantei Iavorski-Baidaus Ana, avocat
Reprezentantul Pârâtului Tuhari Igor, avocat

a examinat în sediul instanței de judecată, în ședința de judecată publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** către ***** *****, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Dreptului Copilului s. Buiucani, privind încasarea pensiei alimentare schimbarea cuantumului și a cheltuielilor de judecată, și acțiunea reconvențională a lui ***** ***** către ***** privind stabilirea pensiei alimentare,

constată:

La 02.12.24, avocatul Iavorski-Baidaus Ana, în interesele reclamantei Gujuma Elena a depus acțiune în stanța de judecată către ***** *****, privind stabilirea domiciliului copilului minor modificarea pensiei alimentare pentru întreținerea copilului minor.

Prin cererea depusă s-a solicitat: admiterea cererii; stabilirea domiciliului copilului minor ***** (c/p: *****, a.n. *****), cu mama acestuia - ***** (c.p.*****), a încasa din contul pârâtului ***** ***** (c/p: *****), în beneficiul reclamantei ***** (c.p.*****) a pensei de întreținere a copilului minor *****, (INDP: *****, a.n. *****), în sumă fixă de 15 000,0 lei/lunar din momentul înregistrării Cererii de chemare în judecată până la atingerea vârstei de

majorat al copilului; a modifica cuantumul pensiei de întreținere a minorului ***** ***** (IDNP: *****, a.n. *****), stabilită prin Hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. *****, nr. 2-4721/16 din 28.10.2016, cu stabilirea unei sume bănești fixe 15 000,0 lei lunar, din data înregistrării Cererii de chemare în judecată până la atingerea vârstei de majorat al copilului; a încasa din contul pârâtului ***** ***** (c/p: *****), în beneficiul reclamantei ***** (c/p: *****) a pensei de întreținere a copilului minor ***** *****, (INDP: *****, a.n. *****), în sumă de 15 000,0 lei/lunar din data înregistrării Cererii de chemare în judecată până la atingerea vârstei de majorat al copilului; a încasa din contul pârâtului ***** ***** în beneficiul reclamantei ***** toate cheltuielile de judecare cauzei, inclusiv onorariul avocatului.

Cererea de chemare în judecată înaintată de a fost repartizată în mod automat-aleatoriu, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, în data de 03.12.2024, ora 12:10, judecătorului Radu Țurcanu, fiind remisă fizic la 05.12.2024.

În motivarea acțiunii, reclamantul invocă faptul că, ***** și ***** ***** au desfăcut căsătoria la data de 29.11.2016, iar prin Hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. *****, nr. 2-4721/16 din 28.10.2016, s-a dispus desfacerea căsătoriei dintre reclamanta ***** și pîrîtul ***** *****, s-a stabilit domiciliul copilului minor ***** *****, născut în căsătoria dintre ***** și ***** *****, cu mama acestuia *****, încasarea de la ***** *****, pensiei de întreținere pentru copilul minor ***** *****, în mărime fixă de 1500 lei/lunar.

Afirmă că, după desfacerea căsătoriei a reclamantei ***** și pârâtului ***** *****, ultimii au reluat comunicarea în speranța de a reintegra familia, au continuat relația, respectiv în această perioadă la data de ***** s-a născut al doilea copil comun *****, părinții fiindu-i ***** și ***** *****.

Menționează că, reîntregirea familiei nu a fost posibilă din cauza comportamentului ignorant și iresponsabil față de familie și față de copii din partea lui ***** Vierel, care refuză să participe la cheltuielile comune de întreținere a copiilor și spațiului locativ unde este stabilită ***** împreună cu 2 copii minori, unde o perioadă îndelungată cet. ***** V. a locuit și el.

La fel mai explică că, pârâtul nu acordă copiilor săi timp, afecțiune, nu manifestă nici un interes și implicare la creșterea și dezvoltarea copiilor săi, nemaivorbind de ignoranța și lipsa de respect față de mama copiilor săi.

Mai remarcă faptul că în ultima perioadă, continuarea relației a devenit imposibilă și din cauza comportamentului agresiv al pârâtului, relațiile au devenit tensionate, chiar ostile.

Drept confirmare este și Ordonanța de protecție nr. 2o/pr-363/2024, din 09.09.2024 emisă de Judecătoria *****, sediul Centru, prin care sau aplicat măsuri de protecție pe un termen 60 (șaizeci) zile, începînd cu data 09 septembrie 2024, 16h35, cu aplicarea în mod obligatoriu a monitorizării electronice în privința agresorului ***** *****, a fost dispusă obligarea lui ***** *****, de a sta departe de locul aflării, domiciliul și locul de muncă a victimei *****, la o distanță rezonabilă, ce ar asigura securitatea acesteia, excluzând orice contactat cu victima, interzicerea oricărui contact, inclusiv telefonic, prin corespondență sau în orice alt mod, cu victima *****.

Reclamanta menționează că înaintează prezenta acțiune din motiv că pârâtul continuă să manifeste un comportament agresiv, iresponsabil, fiind concentrat doar pe propria persoană.

Cu privire la solicitarea de stabilire a domiciliului copilului minor, menționează că ambii copii minori atât ***** *****, cât și ***** locuiesc împreună cu mama lor, care a fost și este alături mereu, iar copii nu au locuit niciodată în lipsa mamei, așa cum, au legătura foarte strânsă cu ea, îndeosebi au necesitate de îngrijire și afecțiune maternă, deoarece sunt la o vârstă încă mică pentru a fi separați de mamă, iar ***** încă este la o vârstă fragedă.

Mai menționează că, reclamanta a asigurat și continuă să asigure copiilor condiții de trai decente și necesare pentru dezvoltare, copii frecventează școala și grădinița, iar mama are grijă de procesul educațional al copiilor, de sănătate lor, de organizarea și pregătirea copiilor pe durata întregii zile.

În acest sens menționăm că, deține cu drept de folosință bunul imobil ce aparține mamei sale Gujuman Ana: apartament, situat în mun. *****, str. ***** nr. 70, ap. 76, cu suprafața de 49 m.p., unde până în prezent copiii locuiesc împreună cu mama. Părinții reclamantei sunt cei care acordă tot sprijinul și ajută reclamanta la creșterea copiilor. Pîrîtul ***** *****, chiar dacă are în proprietate un apartament amenajat cu toate cele necesare, niciodată nu a permis ca familia, copii săi și mama acestora să locuiască la el, concubinajul rezumându-se la vizite sporadice la domiciliul reclamantei, unde venea pentru a mânca și înnopta. În toată această perioadă aportul său financiar pentru produse alimentare, haine și încălțăminte, taxele școlare și de grădiniță, servicii comunale și alte cheltuieli sunt doar pe seama reclamantei.

Mai explică că, ***** ***** fiind artist de profesie, argumentează comportamentul său distanțat și ignorant față de familie, cu așa numitul argument că mereu este încadrat în organizarea și participarea la evenimente (nunți, cumătrii, zile de naștere, etc.) Dar acesta se contrazice prin timpul și resursele pe care le cheltuie pentru vacanțele personale individuale, fără copii.

Respectiv, în baza motivelor menționate precum și de faptul că pârâtul ignoră obligațiile sale părintești, pentru a asigura toate garanțiile și protecția copiilor minori, reclamanta solicită stabilirea domiciliului a copilului minor ***** c/p: *****, a.n. *****, cu mama acestuia, *****.

Cu referire la modificarea cuantumul pensiei de întreținere pentru copilul minor ***** ***** și stabilirea pensei de întreținere pentru copilul *****, reclamanta menționează că prin Hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. *****, nr. 2-4721/16 din 28.10.2016, pentru primul copil - ***** ***** a fost stabilită pensia de întreținere de la pârât, în sumă de 1500 lei/lunar, atunci când copilul avea 4 ani, iar întreținerea și toate cheltuielile pentru îngrijirea și educația copilului s-au raportat la împrejurările atribuite perioadei respective.

Explică că în prezent, copilul ***** ***** are vârsta de 12 ani, iar creșterea și educarea inclusiv alimentele, învățământul, dezvoltarea intelectuală, tratamentele medicale, organizarea condițiilor de trai, îmbrăcăminte, încălțăminte, a copilului sunt suportate doar de către mama, *****. Iar suma stabilită de instanța de judecată 1500,0 lei lunar nu acoperă necesitățile de întreținere ale minorului care sunt în creștere continuă.

Mai comunică, că tatăl copiilor ***** *****, este artist de profesie, care a fondat trupa „BRASS BAND", fapt confirmat prin informația plasată pe pagina sa de Facebook, este și solist/moderator și co-fondatorul trupei „BRASS BAND", având venituri decente, așa cum, participarea trupei "BRASS BAND" la un eveniment costă între 2 000 - 7 000 EUR, prezentând și Price-list. Precizează că Price-listul a fost elaborat de reclamantă împreună cu pârâtul la cererea acestuia, astfel se explică disponibilitatea și accesul direct la informația despre prețurile serviciilor, și veniturile lui ***** *****.

Mai explică, că prestarea acestor servicii este întotdeauna cu participarea lui ***** ***** care moderează evenimentul și este și solist, respectiv fiind prezent și încasând venituri de la toate evenimentele, spre deosebire de alți participați care participa doar la solicitarea întregii trupe.

Astfel reține că, în cazul dat, se conturează situația în care ***** ***** are venituri fluctuabile, și urmează a fi aplicate prevederile art. 76 CF al RM, încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor într-o sumă bănească fixă.

Mai menționează că, deși pensia de întreținere a minorului ***** ***** a fost stabilită prin Hotărârea Judecătorească în mărime de 1500 lei lunar, suma dată este extrem de mică și nu acoperă nici 10 % din necesarul, pentru a asigura buna creștere și educare a copilului.

De asemenea susține că, traiul lunar normal/decent al copilului vizează obligația legală de întreținere. Obligația de întreținere se referă la traiul de zi cu zi al copilului, incluzând cheltuielile și grija față de hrană, îmbrăcăminte, medicamente, analize, activități extra-școlare, sport, etc. Părinții sunt obligați să participe în mod egal la această întreținere și să poarte în comun această grijă de copil.

Reiterează că cheltuielile lunare, pentru întreținerea unui copilul, care sunt suportate doar de către mamă, se ridică la 15 000,00 lei lunar, însă acestea cheltuieli sunt în continuă creștere din motivul creșterii prețurilor pe piață.

Menționează că, conform datelor oficiale, în semestrul I anul 2024 referitor la minimum de întreținere pentru un copil minor din orașele mari de peste 7 ani, constituie 3532,90 lei, însă această sumă prevede doar minimul de existență.

Confirmă că, suma de 3532,90 lei nu acoperă cheltuielile pentru produse alimentare, medicamente, îmbrăcăminte, încălțăminte, taxe școlare, mâncare la școală, taxa pentru activități extrașcolare, taxa pentru transport zilnic, nemaivorbind de vacanțe, nu acoperă întreținerea unui copil, în special în sezonul de iarnă.

Comunică că, în virtutea celor menționate supra, precum și ținând cont că pârâtul ***** ***** este artist de profesie, membru și cofondator al trupei "BRASS BAND", reieșind din price listuri-le fixate anexate, se demonstrează un venit minim al pârâtului pe săptămână de 2000-2200 EUR, respectiv pârâtul lunar ar avea venit înjur de 8800 EUR, în cazul în care pârâtul ar avea doar 4 evenimente pe săptămână, nefiind incluse și evenimentele ce le organizează peste hotarele RM și alte venituri neregulate pe care încasează pentru serviciile de organizare sau moderare a evenimentelor.

Reclamanta susține că elaborarea designului acestui price-list a fost efectuat personal de reclamantă, care activează în calitate de designer.

Astfel reclamanta, susține că ***** ***** are suficiente venituri financiare de achitarea pensei alimentare de întreținere a copilului minor în sumă de 15 000 lei lunar, pentru fiecare copil ***** ***** și *****.

Astfel, în baza celor enunțate supra, solicită instanței de judecată a modifica cuantumul pensei de întreținere pentru copilul minor ***** ***** și a stabili o pensie de întreținere în sumă de 15 000 lei lunar și a stabili pensia de întreținere pentru copilul minor ***** în suma de 15 000 lei lunar.

Prin cererea de chemare în judecată conform prevederilor art. art. 82, 90, 94 alin. 1), 96 alin. (1), 96 alin (11) Cod de procedură civilă, reclamanta a solicitat să fie încasat din contul pârâtului a cheltuielilor de judecată suportate la examinarea prezentului litigiu formate din taxa de stat în suma de 200 lei și 200 lei taxa de timbru, dar și suma de 15 000 lei cheltuieli pentru asistența juridică acordată de către avocatul Iavorski-Baidus Ana.

În drept reclamanta își întemeiază prezenta acțiune în conformitate cu prevederile art.art.58 alin. (1), 60, 63, 74,75, 76 din Codul Familiei și art. art. 82,art. 90 lit. i) 94 alin. (1), 96 alin. (1),(1^1) Codul de procedură civilă.

În cadrul ședinței de judecată din 20.03.25 Tuhari Igor, avocatul în interesele lui ***** ***** a depus cerere reconvențională prin care a solicitat stabilirea domiciliul copiilor minori cu mama, să fie încasat de la el în beneficul reclamatei pensia de întreținere in cuantum de 1/3 din salariul său lunar, până la atingerea majoratului de către copil ***** *****, iar după atingerea

majoratului doar pensia în cuantum de ¼ din salariu său lunar pentru copilul minor ***** Lucia, precum și dispunerea suportării de către fiecare parte a cheltuirilor suportate în proces.

Prin încheierea instanței din 20.03.2025, s-a admis acțiunea reconvențională a avocatului Tuhari Igor, în interesele lui ***** ***** privind stabilirea domiciliul copiilor minori cu mama și încasarea pensiei alimentare, și examinarea ei odată cu acțiunea de bază.

În ședința de judecată reclamanta a fost reprezentată de avocata Iavorski-Baidaus Ana, care a susținut cererea de chemare în judecată înaintată pe motivele de fapt și de drept invocate.

Referitor la acțiunea reconvențională avocat Iavorski-Baidaus Ana în interesul reclamantei Gujuma Elena, a obiectat în vederea admiterii cererii reconvenționale, solicitând respingerea ei ca neîntemeiată.

Pârâtul ***** ***** în ședința de judecată a fost reprezentat de către avocatul Tuhari Igor, care a declarat că este decacord cu acțiunea inițială parțial în partea ce ține de stabilirea domiciliului copilului minor ***** cu mama acestuia *****, a solicitat admiterea acțiunii inițiale parțial și admiterea cererii reconvenționale integral în sensul declarat.

Intervenientul accesoriu, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului, sectorul Rîșcani, fiind citat legal în ședința de judecată nu s-a prezentat, însă prin cererea depusă la data de 25 februarie 2025 în adresa instanței a solicitat examinarea cauzei în lipsa reprezentantului său (f.d.93), totodată a prezentat instanței de judecată avizul privind stabilirea domiciliului copilului *****, prin care Comisia pentru protecția copilului din cadrul Direcției pentru protecția copilului din cadrul DPDC sectorul Rîșcani, a examinat condițiile de trai ale ***** și a constatat că cet. ***** oferă condiții favorabile pentru creșterea și dezvoltarea copilului minor *****(f.d.94).

Audiind explicațiile participanților la proces, apreciind argumentele părților întru susținerea pretențiilor formulate și obiecțiile înaintate, ținând cont de probatoriul administrat și legislația pertinentă, instanța de judecată consideră necesar de a admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de ***** către ***** *****, intervenient accesoriu, Direcția pentru Protecția Dreptului Copilului s. Buiucani, privind încasarea pensiei alimentare, schimbarea cuantumului pensiei și a cheltuielilor de judecată și respingerea acțiunii reconvenționale ca neîntemeiată, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 5 alin.(1) Cod de procedură civilă al RM, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime, pe când potrivit prevederilor art. 166 alin. (1) Cod de Procedură Civilă al RM, oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept trebuie să depună în instanța competentă o cerere de chemare în judecată.

Potrivit art. 6 Cod de procedură civilă al RM, instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege.

Conform art. 117 alin.(1) Cod de procedură civilă, probe în cauze civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

În temeiul art. 118 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților

și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu prevederile art. 121 Cod de procedură civilă al RM, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar art. 122 din aceiași normă, prevede că circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

Probele se apreciază în conformitate cu prevederile art. 130 din Codul de procedură civilă, care statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu prevederile art.239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Potrivit art.240 alin.(1), (3) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii. Instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

Astfel, la caz instanța reține că ***** și ***** ***** au desfăcut căsătoria la data de 29.11.2016, iar prin Hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. *****, nr. 2-4721/16 din 28.10.2016, s-a dispus desfacerea căsătoriei dintre reclamanta ***** și pîrîtul ***** *****, s-a stabilit domiciliul copilului minor ***** *****, născut în căsătoria dintre ***** și ***** *****, cu mama acestuia *****, încasarea de la ***** *****, pensiei de întreținere pentru copilul minor ***** *****, în mărime fixă de 1500 lei/lunar(f.d.11).

Se constată că, după desfacerea căsătoriei a lui ***** ***** și *****, la ***** s-a născut al doilea copil comun *****, părinții fiindu-i ***** și ***** ***** fapt dovedit conform certificatului de naștere a cet. ***** (f.d.17).

Respectiv, reclamanta ***** înaintează prezenta acțiune solicitând cele invocate în acțiune, dar și a încasa din contul pârâtului ***** ***** în beneficiul reclamantei ***** toate cheltuielile de judecare cauzei, inclusiv onorariul avocatului.

Cu referire la solicitarea reclamantei pe acțiunea inițială privind stabilirea domiciliului copilului minor, *****, cu mama *****, instanța subliniază prevederile art. 2 alin. (1) din Codul familiei al RM, potrivit cărora, familia și relațiile familiale în Republica Moldova sânt ocrotite de stat.

La caz instanța mai reține că principiul interesului superior al copilului reprezintă mesajul fundamental al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, iar implementarea lui fiind o obligație de prim ordin pentru statele membre care au ratificat-o.

Mai mult, conform art. 3 alin. (1) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului, în toate acțiunile care privesc copii, întreprinse de instituțiile de asistență socială publice sau private, de instanțele judecătorești, autoritățile administrative sau organele legislative, interesele copilului vor prevala. În contextul dat, examinând problema stabilirii domiciliul copilului minor, instanța judecătorească este obligată să asigure copilului protecția și

îngrijirea necesară în vederea, asigurării bunăstării acestuia, ținând cont de drepturile și obligațiile părinților săi, ale reprezentaților săi legali sau a altor persoane cărora acesta le-a fost încredințat în mod legal și în acest scop va lua măsurile corespunzătoare.

Din materialele cauzei, cât și în ședința de judecată, instanța a stabilit cu certitudine că, la data de 15 septembrie 2022 s-a născut *****, iar părinții copilului sunt ***** ***** și *****, fapt confirmat prin copia certificatului de naștere. (f.d.17).

Conform art. 52 alin. (1) din Codul Familiei, copilul are dreptul să comunice cu ambii părinți, cu buneii, frații, surorile și cu celelalte rude. Desfacerea căsătoriei părinților, nulitatea ei sau traiul separat al acestora nu afectează drepturile copilului. În cazul când părinții au domiciliul separat, copilul are dreptul să comunice cu fiecare dintre ei.

În temeiul art. 58 alin. (1) din Codul Familiei, părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.

Potrivit art.62 alin.(1) și (3) Codul familiei, drepturile părinților nu pot fi exercitate contrar intereselor copilului lor. Părinții nu pot prejudicia sănătatea fizică și psihică a copilului. Toate problemele privind educația și instruirea copilului se soluționează de către părinți de comun acord, ținându-se cont de interesele și de părerea copilului.

Reieșind din dispozițiile art.63 alin.(1-3) Codul familiei, în cazul când părinții locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vârsta de 14 ani se determină prin acordul părinților. Dacă un atare acord lipsește, domiciliul minorului se stabilește de către instanța judecătorească, ținându-se cont de interesele și părerea copilului. În acest caz, instanța judecătorească va lua în considerare atașamentul copilului față de fiecare dintre părinți, față de frați și surori, vârsta copilului, calitățile morale ale părinților, relațiile existente între fiecare părinte și copil, posibilitățile părinților de a crea condiții adecvate pentru educația și dezvoltare copilului (îndeletnicirile și regimul de lucru, condițiile de trai etc.). La determinarea copilului minor, instanța judecătorească va cere și avizul autorității tutelare în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecărei dintre părinți.

Prin prisma art.64 alin.(1) Codul familiei, părintele care locuiește împreună cu copilul nu are dreptul să împiedice contactul dintre copil și celălalt părinte care locuiește separat, cu excepția cazurilor când comportamentul acestuia din urmă este în detrimentul intereselor copilului sau prezintă pericol pentru starea lui fizică și psihică.

Totodată, conform art.9 alin.(1) și (3) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului, statele părți vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinții săi împotriva voinței lor, cu excepția situației în care autoritățile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare și în conformitate cu legile și procedurile aplicabile, că această separare este necesară în interesul superior al copilului. Statele părți vor respecta dreptul copilului care a fost separat de ambii părinți sau de unul dintre ei de a întreține relații personale și contacte directe cu cei doi părinți ai săi, în mod regulat, exceptând cazul în care acest lucru contravine interesului suprem al copilului.

La fel, art.18 alin.(1) din Convenția sus-menționată prevede că, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au responsabilități comune pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Părinții sau, după caz, reprezentanții săi legali sunt principalii responsabili de creșterea și dezvoltarea copilului. Aceștia trebuie să acționeze, în primul rând în interesul suprem al copilului.

Interesul superior al copilului este singurul criteriu după care instanța se călăuzește pentru a decide cu privire la exercitarea drepturilor părintești. Pentru a-l determina trebuie să se țină

seama de întregul complex de împrejurări menite să asigure copilului o dezvoltare fizică, morală și intelectuală armonioasă, interesând nu numai posibilitățile materiale ale părinților ci și vârsta copilului, comportarea părinților înainte de separare, gradul de atașament și preocupare pe care lau manifestat față de copil, precum și legăturile afective ce s-au stabilit între părinți și copil, între copil și alți membri ai familiei extinse.

Reieșind din conținutul normei art.63 Codul familiei, cât și jurisprudența națională, la identificarea interesului copilului minor, în cazul stabilirii domiciliului la unul dintre părinți care locuiesc separat, urmează a fi luate în considerația următoarele criterii: vârsta copilului, posibilitățile părinților de a asigura o bună dezvoltare fizică, intelectuală și morală; atașamentul părinților față de minor, precum și a minorului față de părinți; grija manifestată de părinți față de copil în timpul conviețuirii și după despărțire.

La caz, se constată că copilul minor a cărui domiciliu se solicită a fi determinat are o vârstă fragedă – 2 ani, vârstă la care copilul are nevoie de supraveghere, întreținere, dragoste și educație din partea părinților.

Potrivit avizului întocmit de Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Rîșcani Nr. 0-25 din 21.02.2025 se constată că, reprezentanții Direcției au efectuat o vizită la domiciliul reclamantei, unde s-a constatat că *****, dispune de condiții favorabile pentru creșterea și dezvoltarea copilului minor (f.d. 94).

Referitor la atașamentul părinților față de copil, e de reținut că tatăl și mama sunt figuri importante de atașament, care au rol decisiv în dezvoltarea emoțională și socială a copilului, atât timp cât calitatea interacțiunilor lor va condiționa calitatea relațiilor sociale.

Or, interesul superior al copilului reclamă menținerea acestuia cât mai mult timp într-un mediu familial normal și echilibrat în prezența ambilor părinți pentru că riscul ruperii echilibrului sufletesc al acestuia este foarte mare odată cu încredințarea sa unuia sau altuia dintre părinți, de aceea după separarea părinților menținerea și încurajarea relației copilului cu părintele cu care minorul nu locuiește în mod statornic, devine vitală pentru dezvoltarea sa morală normală.

Interesul superior al copilului, în general, este legat de posibilitatea de a putea accesa nelimitat pe ambii părinți pentru a putea dezvolta relații echilibrate și armonioase cu ambii părinți. Relațiile personale trebuie să se realizeze neîngrădit, restrângerea acestora fiind necesară numai în condiții deosebite pentru protejarea copilului.

Prin urmare, reieșind din cumul probelor administrate și cercetate în ședința de judecată, dar și având în vedere solicitarea mamei și lipsa unui dezacord al tatălui în cursul judecării cauzei, mai mult ca atât prin acțiunea reconvențională ***** ***** a solicitat să fie stabilit domiciliul copilului minor ********** cu mama *****, instanța de judecată concluzionează că domiciliul copilului minor **********, urmează a fi stabilit cu mama acestuia, reieșind și din vârsta fragedă pe care o are copilul, de 2 ani, și care necesită îngrijiri speciale, or acestea doar mama le posedă la moment.

Cât privește pretenția reclamantei referitor la încasarea pensiei de întreținere pentru copilului minor ********** în sumă fixă în mărime de 15 000 lei până la atingerea majoratului copiilor minori, instanța va admite parțial cerința din următoarele deziderate.

În temeiul art.58 Codul familiei, părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat. Drepturile și obligațiile părinților, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod, încetează din momentul atingerii majoratului sau obținerii capacității depline de exercițiu de către copil.

Potrivit dispozițiilor art.74 din Codul familiei, părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreținere se determină în baza unui contract încheiat între părinți sau între părinți și copilul major inapt de muncă. Dacă lipsește un atare contract și părinții nu participă la întreținerea copiilor, pensia de întreținere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinți, a tutorelui copilului sau a autorității tutelare.

Instanța de judecată menționează că, obligația părinților de a-și întreține copiii minori este o obligație fundamentală, consfințită în art. 48 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova care expres prevede că, părinții au îndatorirea de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor.

În proces, s-a mai constatat că între părțile la proces nu există un acord referitor la întreținerea copilului minor, fapt ce determină ca instanța de judecată să stabilească cuantumul pensiei pentru întreținerea copilului minor, **********.

Este de menționat că părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori. Această obligație ocupă, prin finalitatea sa, un loc central în cadrul raporturilor patrimoniale dintre părinți și copii, întrucât ea a fost instituită în special pentru a asigura bune condiții materiale de creștere și de educare a minorilor. Obligația de întreținere a copiilor minori de către părinți este o obligație primordială a membrilor de familie între care pot exista anumite raporturi de întreținere. Dacă întreținerea nu se plătește în mod benevol și nici nu există un contract privind plata întreținerii pentru copii, pensia de întreținere se încasează în baza unei hotărâri judecătorești. În temeiul acesteia, debitorii obligației de întreținere vor fi obligați să ofere copiilor întreținerea necesară.

Totodată, la soluționarea litigiilor cu privire la încasarea pensiei de întreținere a minorului, instanțele de judecată urmează a ține cont de principiul interesului superior al copilului, consacrat la art.9 din Convenția cu privire la drepturile copilului, la care Republica Moldova este parte, de menținerea echilibrului drepturilor ambilor părinți care nu se află în relație de căsătorie, precum și de proporționalitatea cuantumului pensiei de întreținere pentru fiecare copil în parte.

Potrivit art.76 Codul familiei, în cazurile cînd părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă și sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri conform art.75.

Cuantumul sumei bănești fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanța judecătorească, ținîndu-se cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante și păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Instanța de judecată, potrivit informației anexate și analizate, constată că la stabilirea acestui cuantum, nu se poate ține cont doar de calculele estimative ale Biroului Național de Statistică, pentru că potrivit art.2 din Legea cu privire la minimul de existență nr. 152 din 05.07.2012 prevede că, minim de existentă este un indicator ce reprezintă mărimea valorică a volumului minim de consum al bunurilor materiale și a serviciilor pentru satisfacerea necesităților principale, menținerea sănătății și pentru susținerea viabilității omului.

Potrivit art. 3 al aceleiași legi, mărimea minimului de existență include: mărimea valorică a coșului alimentar; cheltuielile pentru procurarea mărfurilor industriale și pentru achitarea serviciilor prestate populației si mărimea primelor și a contribuțiilor obligatorii. Mărimea minimului de existență pentru o persoană se determină în lei pe fiecare lună.

Instanța, notează că pensia de întreținere nu poate fi limitată doar la satisfacerea *necesităților minime* ale copilului minor, or în toate cazurile este important de a asigura copilului condiții materiale necesare pentru o dezvoltare fizică și socială.

În cadrul ședinței de judecată instanța potrivit informației anexare și date aprecierii, a constat, că pârâtul ***** ***** este angajat în câmpul muncii în cadrul casei de cultură or. Durlești în funcție de acompaniator, cu un salariu lunar de 2 430 lei. La fel, în cadrul ședinței de judecată s-a stabilit că pârâtul fiind metru și cofondator al trupei "BRASS BAND" are și alte venituri neregulate pe care încasează pentru serviciile prestate.

Potrivit art.75 alin.(1) Codul familiei, pensia de întreținere pentru copilul minor se încasează din salariul și/sau din alte venituri ale părinților în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii și 1/2 – pentru 3 și mai mulți copii.

Din aceste considerente, dat fiind faptul că pârâtul are un venit lunar instabil, având în vedere că obligația de întreținere a copilului este a ambilor părinți, ținând cont și de faptul că în relația acestora mai există un copil minor ***** ***** și potrivit Hotărârii Judecătoriei ***** nr.2-4721/16 din 28 octombrie 2016 sa stabilit pensia pentru întreținerea copilului minor ***** ***** în mărime fixă de 1500 lei de la ***** ***** în beneficiul *****, însă reclamanta solicită majorarea cuantumului acesteia, instanța consideră că suma de 2 500 lei este rezonabilă pentru a acoperi proporțional cheltuielile de întreținere a copilului minor.

Prin urmare, în vederea protejării intereselor copilului și în temeiul art. 75 alin. (1) din Codul Familiei, instanța consideră că suma solicitată de către reclamantă de 15 000 lei este una excesivă, astfel consideră oportun admitere parțial a acțiunii, cu încasarea unei pensii de întreținere în mărime fixă de 2 500 lei de la ***** ***** în beneficiul *****, pentru copilul minor **********, de la data depunerii cererii 02.12.2024 și până la atingerea majoratului copilului minor.

Cu referire la solicitarea reclamantei privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor ***** *****, cu stabilirea unei sume bănești fixe de 15 000 lei lunar instanța va admite parțial capătul de cerere din următoarele considerate.

În ședința de judecată s-a stabilit că potrivit Hotărârii Judecătoriei ***** nr.2-4721/16 din 28 octombrie 2016, a fost stabilit domiciliul copilului minor ***** ***** a.n. ***** cu mama. S-a dispus încasarea de la ***** ***** în beneficiul ***** a pensiei pentru întreținerea copilului minor ***** ***** în mărime fixă de 1500 lei lunar începând cu data 01 mai 2016 până la atingerea majoratului copilului minor (f.d.14).

Prin cererea depusă reclamanta *****, solicită modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor ***** *****, cu stabilirea unei sume bănești fixe de 15 000 lei lunar, invocând că pensia stabilită prin hotărârea judecătorească din 28 octombrie 2016 în mărime de 1500 lei este una insuficientă, nu acoperă cheltuielile necesare, având în vedere necesitățile vitale ale copilului, în situația în care pârâtul nu contribuie la alte cheltuieli.

În susținerea poziției sale, reclamanta a menționat că cuantumul pensiei de întreținere în sumă de 1500 lei lunar pentru întreținerea copilului minor, ținînd cont de cheltuielile necesare dar și exigențe tipic vîrstei și etapelor dezvoltării copilului, nu acoperă cheltuielile suplimentare suportate de reclamantă, astfel solicită a mări cuantumul pensiei de întreținere.

Instanța de judecată ținând cont de cele relatate supra, și potrivit art.110 Codul familiei, care prevede că în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părți s-a schimbat, instanța judecătorească, luând în considerare și alte circumstanțe importante ale părților, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreținere sau să-l scutească pe debitorul întreținerii de plata acesteia.

La caz, instanța atestă că suma stabilită prin hotărârea Judecătoriei ***** nr.2-4721/16 din 28 octombrie 2016, pentru întreținerea copilului minor ***** ***** în mărime fixă de 1500 lei de la ***** ***** în beneficiul *****, la moment, datprit creșterii prețurilor la marea majoritate a produselor, inclusiv celor alimentare, nu corespunde cheltuielilor reale necesare pentru întreținerea și îngrijirea unui copil, constituind o valoare netă inferioară valorii minimului de existență calculat pentru o lună pentru întreținerea unui copil minor.

În acest context, instanța va ține cont de informația plasată de Biroul Național de Statistică al RM pe site-ul www.statistica.md, conform căreia, minimul de existență pentru copii în vârstă de 7-17, care locuiesc în orașe mari pentru anul 2024, este de 3 532 lei lunar.

Astfel, pentru un copil în vârstă de la 7-17 ani, domiciliat în mun. Chișinău, care este un oraș mare, minimul de existență este de 3 470,4 lei, sumă care urmează a fi divizată proporțional ambilor părinți, însă instanța la acest capitol statuează că, art. 74 al Codului Familiei RM. stabilește că părinții sunt obligați să-și întrețină copii minori.

Instanța de judecată mai reține, că minimul de existență nu prevede cheltuielile necesare pentru dezvoltarea copilului: procurarea cărților, frecventarea anumitor secții sportive sau de creație, etc. activități necesare creșterii și evoluării psiho-emoționale echilibrate a copilului.

La fel instanța de judecată i-a în considerație faptul, că ambii părinți, reieșind din legislația în vigoare, au și poartă o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului minor.

Instanța consideră, că nu pot fi luate în considerare, în cazul dedus judecății, acel minim de existență stabilit de Biroul Național de Statistică, or, minimul de existență reprezintă volumul minim de produse și servicii, necesare pentru satisfacerea cerințelor primordiale, asigurarea menținerii sănătății și susținerea vitalității omului. Mărimea minimului de existență se calculează prin însumarea mărimii valorice a coșului alimentar, a cheltuielilor pentru procurarea mărfurilor industriale și pentru achitarea serviciilor prestate, precum și a mărimilor primelor și contribuțiilor obligatorii. Coșul alimentar include seturi minime de produse alimentare determinate în baza normelor fiziologice minime (în energie și substanțe nutritive) ale diferitor grupuri socio-demografice, aprobate de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, conform recomandărilor Organizației Mondiale a Sănătății.

Este de menționat, că un copil are nevoie de mai multe surse, decât sumele minime de existență, pentru o creștere sănătoasă și armonioasă.

Cu atât mai mult, că Biroul Național de Statistică face constatările sale pentru perioada de timp anterioară, iar pensia de întreținere instanța o stabilește pentru viitor, și urmează a lua în considerare, că nivelul prețurilor de consum sunt în creștere permanentă, și substanțială, la servicii și bunuri.

Se remarcă că la stabilirea pensiei de întreținere a copilului ***** ***** prin hotărârea judecătorească anterioară, acesta avea o vârstă mai fragedă, iar în prezent copilul are o vârstă de 12 ani, vârstă care implică cheltuieli mult mai mari legate atât de viața cotidiană de zi cu zi, precum și legate de învățământ, activități extrașcolare, hrană, vestimentație etc., precum și luând în considerare creșterea prețurilor atât la produsele alimentare, cât și nealimentare și la prestarea diferitor servicii.

Astfel, după cum a fost statuat anterior, modificarea cuantumului pensiei de întreținere stabilită de instanța judecătorească poate avea loc doar în condițiile prevăzute expres la art. 110 din Codul familiei potrivit căruia, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părți s-a schimbat, instanța judecătorească, luând în considerare și alte circumstanțe importante ale părților, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de

întreținere sau să-l scutească pe debitorul întreținerii de plata acesteia, circumstanțe care în speță au fost stabilite.

Prin urmare în vederea respectării interesului suprem al copilului, cât și asigurării unei întrețineri corespunzătoare și adecvate, individualizate copilului, reieșind din necesitățile specifice ale acestuia, consideră proporțională și echitabilă admiterea parțială a pretenției de modificare a cuantumului pensiei de întreținere pentru copilul minor ***** ***** stabilit în mărime de 1500 lei, cu încasarea de la pârât în beneficiul reclamantei a pensiei de întreținere în mărime de 2 500 lei lunar de la data depunerii cererii 02.12.2024 și până la atingerea majoratului copilului minor.

Cât privește solicitarea reclamante de încasarea a pensie și în mărime fixă de 15 000 lei din contul pârâtului instanța notează că din probele anexate la dosar se reține că pârâtul este angajat în câmpul muncii în cadrul casei de cultură or. Durlești în funcție de acompaniator, cu un salariu lunar de 2 430 lei, la fel în cadrul ședinței de judecată s-a stabilit că pîrîtul fiind membru și confondator al trupei "BRASS BAND" are și alte venituri neregulate pe care încasează pentru serviciile prestate.

În asemenea condiții, dat fiind faptul că pârâtul are un venit lunar instabil, având în vedere că obligația de întreținere a copilului este a ambilor părinți, instanța consideră că suma de 2 500 lei este rezonabilă pentru a acoperi proporțional cheltuielile de întreținere a copilului minor.

Prin urmare, instanța de judecată, ținând cont de faptul că în relația acestora în afara căsătoriei s-a mai născut un copil minor, care de asemenea se solicită a fi stabilită pensia pentru întreținerea acestuia, și în temeiul art. 75 alin. (1) din Codul Familiei, consideră că suma solicitată de către reclamantă de 15 000 lei este una excesivă, dar una rezonabilă ar fi suma de 2500 lei lunar.

Din aceste considerente instanța admite parțial acțiunea, modificând suma pentru întreținerea copilului minor de la 1500 lei lunar la 2500 lei lunar, aceasta fiind o sumă reală, necesară pentru întreținerea unui copil minor.

Conform art. 98 alin. (2) Codul familiei al RM, pensia de întreținere se încasează de la data adresării în instanța judecătorească.

Având în vedere că conform art. 240 alin. (1), (3) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii, instanța judecătorească va adopta hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

Sintetizând circumstanțele reliefate, suprapuse la textele de lege enunțate, examinând materialele cauzei, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de către ***** către ***** *****, intervenient accesoriu, Direcția pentru Protecția Dreptului Copilului s. Buiucani, privind încasarea pensiei alimentare, schimbarea cuantumului pensiei și a cheltuielilor de judecată și de a respinge ca neîntemeiată acțiunea reconvențională înaintată de ***** ***** către ***** privind stabilirea domiciliul copiilor minori cu mama, încasarea de la ***** ***** în beneficul reclamatei pensia de întreținere în cuantum de 1/3 din salariul său lunar, până la atingerea majoratului de către copil ***** *****, iar după atingerea majoratului doar pensia în cuantum de ¼ din salariu său lunar pentru copilul minor *****, precum și dispunerea suportării de către fiecare parte a cheltuirilor suportate în proces.

Instanța reține că, având în vedere că prin cererea reconvențională înaintată dar și în cadrul ședinței de judecată, reprezentantul lui ***** ***** a recunoscut pretenția privind stabilirea

domiciliului copilului minor ***** cu mama acestuia *****, iar potrivit art. 212 alin. (4) CPC, în cazul recunoașterii acțiunii de către pîrît și admiterii ei de către instanță, se pronunță o hotărâre de admitere a pretențiilor reclamantului. Iar, cu referire la capătul de cerere reconvențională privind stabilirea pensiei de întreținerea a copiilor minorii, instanța s-a expus asupra acesteia, motiv pentru care, consideră relevant de a respinge ca neîntemeiată acțiunea reconvențională înaintată de ***** *****.

Astfel, prin prisma art. 6 CEDO, Curtea a statuat că, textul art. 6 al Convenției obligă instanțele să-și argumenteze deciziile luate. Iar această obligație nu poate fi înțeleasă în sensul că ele trebuie să răspundă în mod detaliat la fiecare argument al părților procesului.

Obligația de motivare a deciziilor variază în funcție de natura acestora. Or, instanță nu este obligată să dea un răspuns detaliat la fiecare argument înaintat de justițiabil.

Totuși, dacă o observație era esențială pentru soluționarea cauzei (în situația în care ar fi fost acceptată de către tribunal) și a fost prezentată de părți întru susținerea poziției lor, atunci tribunalul trebuia să o trateze în mod distinct în hotărârea judecătorească" (Hiro Bălani vs Spania nr. 1021/2001 din 28.03.2003).

Amintindu-se și prevederile Recomandării nr. R (84) privind principiile de procedură civilă proprii pentru ameliorarea funcționării justiției, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 28 februarie 1984, hotărârea poate fi întocmită liber, dar trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clară, înțeleasă de părțile implicate în litigiu și să răspundă într-un mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de părți.

Cu referire la solicitarea reclamantei pe acțiunea inițială privind încasarea cheltuielilor de judecată instanța reține că în conformitate cu prevederile art. 94 alin. (1) Cod Procedură Civilă al RM, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

Potrivit art.82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru și cheltuielile de judecare a cauzei.

Potrivit art. 90 lit. i) Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte și cheltuielile de asistență juridică.

În conformitate cu art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părții care a avut cîștig de cauză toate cheltuielile de judecată.

Astfel, reclamanta la depunerea cererii a achitat taxa de stat în cuantum de 200 lei conform notei de plată nr. A0101823263953069 (f.d.3) și taxa de timbru în sumă de 200 lei conform notei de plată nr. A00476263961255 (f.d.4), instanța de judecată consideră justificat și temeinic încasarea de la ***** ***** în beneficiul lui ***** cheltuielile de judecată sub formă de cheltuieli privind achitarea taxei de stat și taxa de timbru în mărime de 400 lei.

Conform prevederilor art. 96 alin.(1) și (11) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Cu referire la solicitarea reclamantei privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 15 000 lei, instanța de judecată reține că de către avocatul Iavorski-Bsidus Ana a fost anexat la materiale cauzei mandatul nr.MA 2158256 din 27 noiembrie 2024 (f.d.2), bon de plată DAA40915213 precum și factura fiscală nr. AAM9675806(f.d.121-122).

Pornind de la practica Curții Europene, cheltuielile pentru asistența juridică trebuie să fie necesare, plauzibile, dar și realmente angajate și rezonabile ca mărime.

În acest sens instanța reținând, complexitatea cauzei, dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță, aportul avocatului la soluționarea cauzei, timpul și munca depusă de avocat, participarea în ședințele de judecată, rezultatul obținut, prezența la ședințele de judecată, instanța va admite doar parțial cererea reprezentantului reclamantei și va încasa suma de 3 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate, care este una reală, necesară și rezonabilă.

Reieșind din cele expuse instanța va dispune încasarea de la ***** ***** în beneficiul lui ***** cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 3000 lei dar și cheltuieli de judecată formate din taxa de stat și taxa de timbru, în mărime de 400 lei.

Concluzionând ele expuse, în conformitate cu prevederile art. 46,58,74-76 din Codul familiei, art. art. 85, 94, 238-241 CPC al RM, instanța de judecată,

hotărăște:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de ***** către ***** *****, intervenient accesoriu, Direcția pentru Protecția Dreptului Copilului s. Buiucani, privind încasarea pensiei alimentare, schimbarea cuantumului pensiei și a cheltuielilor de judecată.

Se stabilește domiciliul copilului minor *****, a.n. *****, IDNP *****, cu mama sa, *****.

Se încasează din contul pârâtului ***** *****, IDNP *****, în beneficiul reclamantei *****, IDNP *****, a pensei de întreținere a copilului minor *****, a.n. *****, în sumă fixă de 2 500 (două mii cinci sute) lei lunar, începând cu data de 02.12.2024 și până la atingerea majoratului de către copil.

Se modifică cuantumul pensiei de întreținere a minorului ***** *****, a.n. ***** (IDNP: *****, stabilită prin Hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. *****, nr. 2-4721/16 din 28.10.2016, cu încasarea din contul pârâtului ***** ***** în beneficiul reclamantei *****, a pensei de întreținere a copilului minor ***** *****, cu stabilirea unei sume bănești fixe, în sumă 2 500 (două mii cinci sute) lei lunar, din data de 02.12.2024 și până la atingerea majoratului de către copil.

Se încasează din contul pârâtului ***** ***** în beneficiul reclamantei *****, taxa de stat în sumă de 200 și taxa de timbru în sumă de 200 lei, iar în total suma de 400 (patru sute) lei.

Se încasează din contul pârâtului ***** ***** în beneficiul reclamantei, cheltuieli de asistență juridică în sumă de 3000 (trei mii) lei.

În rest acțiunea de bază se respinge ca neîntemeiată.

Acțiunea reconvențională a lui ***** ***** către ***** privind stabilirea pensiei alimentare, se respinge ca neîntemeiată.

În partea încasării pensiei pentru întreținerea copiilor minori, hotărârea se execută imediat.

Se explică dreptul părților și participanților la proces de a solicita hotărârea redactată în cadrul termenului de decădere de 30 de zile.

Hotărârea cu drept de atac în ordine de în apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei ***** (sediul Centru).

Președinte ședinței,
judecătorul
Țurcanu Radu